

farnosť Vysoké Tatry

Ratolesť

ročník VI.

číslo 1.

marec 2014

Pohliadni na kríž

Sv. Helena

Batôžkový ples

Dobrá novina

Pútnicke miesta

Editoriál

Čas neúprosne plynie. Od vydania prvého čísla nášho časopisu ubehol už rok. Začiatky sú ťažké a ani my sme sa nevyhli problémom. Dopúšťali sme sa chýb, ale snažili sme sa ich napraviť.

Vaša dôvera nás posúvala ďalej. Písali ste nám, prihovárali sa nám a Vaše príspevky nám pomáhali pri tvorbe časopisu. Aj v ďalších vydaniach chceme pokračovať v stálych rubrikách, ktoré sa tešili Vašej obľube.

V tomto roku plánujeme pridať nové zaujímavosti o mariánskych pútnických miestach, ktoré sú možno pre mnohých menej známe. Už v tomto čísle si môžete prečítať o pútnickom mieste v Litve.

Je tu jar, obdobie pôstu, sviatky Veľkej noci, rok venovaný Sedembolestnej Panne Márii. Je o čom písať a prostredníctvom nášho časopisu Vás budeme i naďalej informovať o dianí v našej farnosti, o veciach aktuálnych, zaujímavých a pekných. Budeme Vašou rodinou, ktorá chce žiť v porozumení a láske. Chceme Vám odovzdávať radostné zvesti, po ktorých túžite vo svojich každodenných životoch.

Veríme, že náš dobrotivý Pán bude i naďalej požehnávať toto naše dielo, našu milú Ratolesť. Že nás obdarí svojou múdrosťou, trpezlivosťou a silou, aby sme mohli pre Vás písať s radosťou a ľahkosťou. Chceme sa stať Vašimi dobrými priateľmi, aby bola naša Ratolesť i tou Vašou. Nech nám rastie, dospieva a prináša nám spoločné chvíle šťastia. Tešíme sa na ďalšie stretnutia s Vami, milí naši čitatelia. V mene celej redakcie Vám ďakujem za doterajšiu priazeň.

Viera Novobilská

Na zamyslenie...

Vážení čitatelia!

Sv. František Saleský vo svojom úvode do zbožného života píše: „Nespomínam si, že by náš Pán rozkázal, aby sme liečili hlavu sionskej dcéry a nie srdce. Určite nikdy nepovedal: Hovorte k jeruzalemským hlavám. Avšak určite nájdeme výzvu: Prihovorte sa k srdcu Jeruzalema. (Iz 40,2).“ Tento veľký znalec ľudskej duše

veľmi dobre vie, že najsilnejšia zbraň je láska. Je to Božia zbraň. A tejto zbrani žiadne ľudské srdce neodolá. Naopak, láska vyžaduje odpoveď lásky.

Pokračuje: „Filotea, môžeš si byť celkom istá, že Kristus videl a miloval tvoje srdce už vtedy, keď visel na dreve kríža...“ Táto láska Ježiša Krista nám pomáha

vytvoriť si k nemu živý a osobný vzťah, pretože bol človekom, pretože sa stal jedným z nás. Práve cez človečenstvo Ježiša Krista sa nám Boh stáva blízkym.

Pre naštartovanie a rozvoj duchovného života, osobného vzťahu k Bohu náš svätec radí kontempláciu utrpenia a smrti Ježiša Krista. „Smrť a utrpenie nášho Pána je najprítlačlivejším a najsilnejším motívom, ktorý môže naše srdcia nadchnúť v tomto smrteľnom živote.“

Začíname obdobie pôstu, v ktorom si zvlášť pripomíname utrpenie a smrť Pána Ježiša Krista. Chceme Vás všetkých pozvať k osobnému vzťahu k Nemu cez kontempláciu jeho utrpenia a smrti. Touto kontempláciou pochopiť jeho lásku a nechať sa ňou preniknúť. Možno ju kontemplovat' doma, sám, alebo na modlitbe krížovej cesty, alebo pri pozeraní filmu „Umučenie Krista“, alebo pred eucharistiou v kostole. Možno tomu pomôcť poriadnym pôstom, alebo zrieknutím sa niečoho, čo mám rád. Kto chce spoznať pravú lásku a odpovedať na ňu, cestu si nájde.

Zo srdca želim nám všetkým do nastávajúceho obdobia skutočnú obnovu osobného vzťahu s Pánom Bohom.

Róbert Tokár, farár

**Kiežby sme všetci mali odvahu,
áno, odvahu kráčať s Pánom,
s ukrižovaným Pánom, budovať Cirkev na
jeho krvi, ktorú za nás vylial na kríži,
a chváliť sa len jedným jediným:
ukrižovaným Kristom**

Sv. Otec František

Sumár diania

• Tanečné divadlo ATak

8. decembra 2013 sme mali možnosť obdivovať umenie členov Tanečného divadla ATak. V ponuke bolo predstavenie slovOžilo, ktoré je kolážou pätnásťročnej tvorby ATaku - inšpirovanej Svätým Písmom. Srdečná vďaka patrí Palimu Dankovi s celým tímom.

• Jasličková pobožnosť

Viac ako pätnásť zväčša detských účinkujúcich z našej farnosti predstavilo večer na druhý Vianočný sviatok v Novom Smokovci príbeh príchodu Ježiša Krista na túto zem. Príbeh bol popretkávaný reálnymi udalosťami dnešnej doby, zobrazenými divadelnou formou, piesňami, vinšami a básňou.

• Beh pre Ježiša

Na Nový rok sa vyše štyridsať účastníkov Behu pre Ježiša presvedčilo, že aj pri športe možno vyznávať vieru. Viac na str. 4.

• Novoročná túra na Plesnivec

Keďže sme mali počas vianočných sviatkov na sánkovanie veľmi málo snehu, 6. januára 2014 sme sa vybrali na novoročnú túru na chatu Plesnivec. Oplatilo sa

namáhať. Ved' po dni strávenom v hmle sme videli nádherné slnko. Vďaka Bohu za našu krásnu tatranskú prírodu.

• Bál svätých

Aj v tomto roku sa 2. februára 2014 stretlo na fare viacero detí i starších, aby sa spoločne zabavili v prestrojení za svätcov. Takto sme mohli spoznávať nové vzory na ceste k dokonalosti a spoločne sa radowať.

• Koncert sakrálnej hudby

V rámci roku Sedembolestnej Panny Márie sme mali možnosť v nedeľu 16. februára 2014 započúvať sa do skladieb rôznych domácich i svetových interpretov v podaní pedagógov Katolíckej univerzity v Ružomberku. Miriam Žiarna spevom, Zuzana Zahradníková hrou na organe a Rastislav Adamko na husliach predstavili diela takých umelcov ako Dvořák, Marcello, Baján, Caccini a ďalší. Koncert doprevádzala sprievodným slovom Janka Bednáriková.

• Batôžkový ples

V sobotu 1. marca 2014 sa konal II. ročník farského batôžkového

plesu. V milej rodinnej atmosfére sme mali možnosť spoločne sa zabaviť, porozprávať, zasúťažiť i zatancovať. Viac na str. 4.

• Miništrantský výlet

V prvý deň jarných prázdnin 3. marca 2014 mali možnosť ísť naši miništranti na výlet. Začali sme púťou na Staré Hory a skončili obdivovaním nádhornej slovenskej prírody na Chopku. Organizátorom a dobrodincom ďakujeme.

• Stolnotenisový turnaj

Všetci priaznivci stolného tenisu si mohli zmerať sily v stolnotenisovom turnaji, ktorý sa konal v nedeľu 9. marca 2014. V najmladšej kategórii zvíťazil Metod Majerčák pred Jakubom Evansom. Tretie miesto obsadila Ester Evansová. V strednej kategórii do 18 rokov obsadil prvé miesto Matúš Gallik. Strieborná priečka patrila Martinovi Majerčákovi a bronz si odniesol Slavomír Šlosárik. V kategórii nad 18 rokov obhájil prvenstvo víťaz minuloročného turnaja Ondrej Olešák, ktorý porazil druhého najväčšieho favorita Jaroslava Kaščáka. Bronz získal zaslúžene Peter Kukol'.

Patrik Taraj

DOBRÁ NOVINA

Rok uplynul ako voda a opäť tu bol ten krásny vianočný čas oslavujúci narodenie nášho Spasiteľa. Túžba z minulého roku sa splnila, a našou farnosťou prebehla Dobrá novina. Bol to už 19. ročník Dobrej noviny, a ten niesol názov „Rovnaký meter na každého"! Dobrá novina pomáha africkým deťom s postihnutím uplatňovať si právo na zdravotnú starostlivosť a rehabilitáciu, vzdelanie a právo na život. Tvárou 19. ročníka je trinásťročný Kevin, chlapec z domova, ktorý

sa narodil s deformovanými chodidlami, veľmi rád hrá futbal a vzdeláva sa. Keď som osud Kevina pri presúvaní medzi rodinami vyrozprávala mojim úžasným deťom, hneď boli nadchnuté myšlienkou pomôcť chlapčekovi a ostatným africkým deťom. Dali sme sa do práce a po troch nácvikoch sme boli pripravení. Ktoré detičky koledovali? Jakubko - hral na husličkách, Emka na flaute, Anna Mária, Barborka, Lenka, Nikolka, Veronika a Tamarka krásne recitovali a na záver Lenka

s Evkou obohatili spevom naše koledovanie. Boli sme pozvaní do desiatich rodín, hotela a cukrárne. Na konci koledovania sme boli na výbornej kapustničke u mojej mamky. Po krásne strávenom dni, s myšlienkou, že sme pomohli tým, ktorí to potrebujú v ďalekej Keni, všetkým výborne padla.

Chcem poďakovať všetkým deťom, ktoré koledovali, za ich zodpovedný prístup pri vystúpeniach. Ďakujem všetkým, ktorí pomohli Dobrej novine.

Alena Šlosáriková

Novoročný Beh pre Ježiša

Už ste si niekedy boli zabehat' na Nový rok? Po oslave Silvestra? Asi to nie je práve najbežnejší nápad, skôr patrí k tým originálnym. Túto výzvu 1. januára 2014 prijalo niečo vyše štyridsať ľudí vo veku od 4 do 73 rokov. Prišli ľudia z našej farnosti, ale aj hostia z Popradu, Spišskej Teplice, Bratislavy či z Anglicka. Stretnutie účastníkov bolo na fare v Novom Smokovci. V nádhernej atmosfére úsmevov a novoročných prání sa prítomní rozdelili na bežcov a chodcov. Po spoločnej modlitbe bežci spoločne vyrazili z fary v Novom Smokovci po chodníku na Tatranskú Polianku. Chodci ich nasledovali. Slnko nádherne svietilo, po snehu ani stopy, no zimu pripomínal ľadový vietor. V Tatranskej Polianke sa

bežci otočili a bežali na Tatranské Zruby, v ústrety chodcom. Tam p. kaplán Patrik Taraj prečítal stať zo sv. písma. Veriaci si spoločne zaspievali vianočnú pieseň a v radosti a s úsmevom na tvárach pokračovali späť na faru, kde sa osviežili čajom a cukrovinkami.

Beh pre Ježiša vznikol veľmi spontánne. Jeho „pôvod“ siaha do Námestova, na festival Verím Pane, kde hudobník James Evans prišiel s nápadom uskutočniť Ranný beh s Jamesom. Prečo ho nepreniesť aj do Vysokých Tatier? Nie ako ranný beh, ale Beh pre Ježiša. Pretože Boha môžeme oslavovať akýmkoľvek spôsobom. Slovmi, piesňami, hudbou a dokonca aj behom! James spolu s veľmi dobrým kamarátom

Jaroslavom Michalkom ml., atlétom, športovcom, začal behať. Pre zdravie a pre spoločenstvo s Ježišom. Demonštrujú svoju vieru v Spasiteľa. Beh pre Ježiša je spoločenstvo ľudí, ktorí milujú Boha a Jeho stvorenie - prírodu. Inšpiráciou im je List sv. Pavla Hebrejom 12:1 - „Keďže máme okolo seba taký zástup hrdinov viery, odhodme všetku príťaž aj hriech, ktorý nás tak ľahko opantáva, a vytrvajme v určenom behu.“

Beh na Nový rok teda nebol jednorazovou akciou. Kto má chuť pridať sa k spoločenstvu Beh pre Ježiša, sledujte nás, prosím, na facebooku.

Text a foto: Beáta Evansová

Batôžkový ples

Minulý rok sme boli milo prekvapení, keď pán farár na fašiangy vyhlásil batôžkový ples pre našich farníkov. Preto sme s nedočkavosťou čakali, či si to pán farár nerozmyslel a či minuloročný ples nebol len jednorazovou akciou. Všetci sme sa potešili, keď sme počuli, že batôžkový ples bude aj tento rok. Pán farár ho vyhlásil na sobotu 1. marca.

A my sme sa začali tešiť a

plánovať, čo donesieme v našich batôžkoch. Jedni chceli pripraviť sladké dobroty, iní zase šaláty, ďalší že napečú niečo slané. Batohy to boli veľké! Nikto nezabudol doniesť aj niečo tekuté, treba myslieť aj na smäd... Všetkého bolo vrchovato. Podelili sme sa svorne, a tak na všetkých stoloch bolo naozaj veľa všelijakých dobrôt.

Začali sme modlitbou, nasledoval hudobný prítok v

podaní našich kaplánov a výborná „pastoračná“ kapustnica. Potom sa striedal tanec s programom našich talentovaných detí aj dospelých. Pán kaplán Patrik Taraj sa na tento ples dôkladne pripravil: najprv vyskúšal manželské páry, či ešte nezabudli zametať črepy z rozbitých tanierov, neskôr nás vyskúšal, či vieme všetci spievať, čo sme dost' hlasne dokázali. Pri čítaní jednej rozprávky sa na parkete rozvíjal príbeh kráľovskej

foto: James Evans

rodiny, kde sa svojich úloh zhostila nielen kráľovská rodina, ale aj koč a kone a kočiš - „ten najlepší kočiš“, na to bude asi dlho spomínať. Bolo super, zábava, aká má byť. Tancovali malí, mladí i tí skôr narodení. K zábave patrila aj tombola a obrovská radosť a prekvapenie z milých i nevšedných vecičiek.

Zabávali sme sa do polnoci, bolo naozaj veselo. O polnoci bolo opäť

malé stíšenie k modlitbe, v ktorej sme sa poďakovali Pánu Bohu za toto krásne farské spoločenstvo.

Naši kapláni sa veru nedali zahanbiť. Záver patrilo jednoznačne im. Pán kaplán Alexander Líška na trúbke a pán kaplán Patrik Taraj aj so svojim bratom Jankom na harmonikách dali nádhernú bodku za týmto vydareným plesom.

S radosťou v srdci sme sa lúčili a rozchádzali do našich domovov,

aby sme sa pripravili aj dobrým spánkom na ďalší deň, nedeľu - Deň Pána.

Vďaka patrí všetkým, ktorí túto milú akciu pripravili, či už varili, piekli, obsluhovali, a aj tým, ktorí prispeli do tomboly alebo pripravili kultúrny program.

Veríme, že ak nám to Pán Boh dopraje, stretneme sa na takomto podujatí opäť o rok.

Monika Macuráková

Za Ruženkou Papíkovou

V nedeľu 26. 1. 2014 vydýchla naposledy a vymenila počítanie rokov za večnosť.

„Matka Tereza“, ako o nej mnohí z nás hovorili, bolo výstižné pomenovanie, lebo celý svoj neľahký život zasvätila pomoci chorým, starým a opusteným. To, čo bolo zjavné našim očiam, bolo len minimum toho, čo táto žena robila v skrytosti, s láskou a v hlbokkej pokore. Dokázala často to, čo sa ľudskými silami ťažko zvláda, a to preto, lebo nechala vo svojom živote naplno pôsobiť Boha. On ju

viedol za mnohými ľuďmi, ktorým pomáhala, hoci boli chvíle, kedy by bola pomoc potrebovala ona sama. Obetovala svoj život druhým a za druhých. Spomeniem aspoň jednu príhodu. Pred necelým rokom, v jedno sobotné popoludnie, som bola v kostole a pri vchodových dverách sa mihla postava. Podišla som bližšie. Bola to Ruženka. Odomkla som dvere a ona tam stála upracovaná, ubolená, unavená. Na môj spýtavý pohľad povedala jednu vetu, na ktorú nezabudnem: „Celý deň som okopávala pri

kostole záhony o pohári vody. Ale vieš, za kňazov!“ Prebehol mi mráz po chrbte a bolo mi jasné, že sa mám od nej čo učiť.

Pretože deň za dňom ubieha rýchlo a každý sa ráta. Raz bude posledný aj ten náš.

Milá Ruženka, vďaka za Tvoj obetavý, láskavý, pokorný a tichý život a za príkladnú lekciu, ktorú si nám dala na sklonku svojho života - ako znášať a premieňať utrpenie a veľkú bolesť. Nech Ťi Pán Boh všetko bohato odmení!

Viera Bradáčová

Symbolika vo Veľkonočnom trojdní

Liturgia je svetom znakov a symbolov. V období patristiky a v stredoveku prežívala kresťanská symbolika svoj najväčší rozkvet. Neskôr, vplyvom aristotelovskej filozofie a scholastickej teológie, začína úpadok „symbolického myslenia“. V súčasnej dobe ho ešte viac prehľbuje vedecko-technický pokrok. Človek odtrhnutý od prírody a obklopený technikou čoraz menej rozumie znakom i symbolom prevzatým z agrárnej kultúry (pastier, ovce, pšenica, burina atď.). Avšak všetky tieto problémy dnešného človeka týkajúce sa „symbolického myslenia“ ho nerobia úplne nevidiacim tieto znaky a symboly. Človek je zo svojej prirodzenosti otvorený voči symbolom a žiadna epocha (ani moderná, technická) nemôže byť ohrozením symbolického jazyka, ktorý však musí byť pre daného človeka zrozumiteľný.

Liturgické znaky odkazujúce na skutočnosť nadprirodzena majú veľmi bohatý rozsah obsahu a spĺňajú štyri zásadné funkcie: pripomínajúcu, sprítomňujúcu, eschatologickú a zaväzujúcu. Znaky najskôr pripomínajú akési minulé udalosti spásy z histórie a sprítomňujú ich tu a teraz ako realitu spásy uskutočnenú Kristom. Veriaci majú už teraz reálnu účasť na budúcom oslávenom živote, pretože pozemská liturgia je počiatkom a súčasťou nebeskej liturgie. Teda konkrétna liturgická činnosť si nutne vyžaduje záväzné prijatie určitých postojov, ktoré budú ovplyvňovať náš každodenný život.

Veľká noc nie je iba jedným zo sviatkov medzi ostatnými sviatkami. Je to „sviatok sviatkov“, „slávnosť slávností“. Tajomstvo zmŕtvychvstania, v ktorom Kristus zvíťazil nad smrťou, preniká

svojou mohutnou silou náš starý čas, kým mu nebude všetko podrobené. Aby svätá Matka Cirkvi zdôraznila túto nezastupiteľnú dôležitosť veľkonočných udalostí našej spásy, ponúka nám ako centrum liturgického roka a liturgického života slávenie liturgie Veľkonočného trojdnia, kde si zvlášť pripomínáme umučenie, smrť a zmŕtvychvstanie Krista ako jedinečný spásny čin smerom k ľuďom. Počas tohto slávenia môžeme Ježišovu spásnu činnosť vnímať hlavne cez tieto symboly:

• Liturgia Zeleného štvrtku

UMÝVANIE NÔH UČENÍKOM

- Vyjadruje Ježišovo pokorné gesto, ktoré vyhlasuje prvenstvo služby bližnému, nie panovania. V tomto geste Ježiš predobrazuje svoje umučenie, ktoré je službou, položením života pre vykúpenie ľudí.

ODHALENIE OLTÁROV - Amalár, ktorý je otcom symboliky tohto obrazu, vidí v odhalení symboliku toho, že Krista opustili najbližší a pozbavili ho šiat pred ukrižovaním.

• Liturgia Veľkého piatku

PROSTRÁCIA (padnutie na tvár)

- je adekvátnym výrazom nášho pohnutia nad tým, že svojimi hriechmi aj my nesieme vinu za Kristovu smrť na kríži. Vyjadruje pokorenie „pozemského človeka“ a žiaľ a bolesť Cirkvi.

POKLONA KRÍŽU - Bez kríža a vzkriesenia by bol kresťanský kult prázdny a teológia liturgie, ktorá by opomenula takýto vzťah, by hovorila len o nejakej bezduchej hre. Práve preto je kríž ako nástroj spásy vždy v centre liturgického diania. Máme hľadiť na Toho, ktorého smrť roztrhla chrámovú oponu - na Toho, ktorý stojí pred Otcom a vovádza nás do jeho náručia, robí z nás živý chrám.

Zvlášť v liturgii Veľkého piatku, kedy si pripomíname Kristovu slávu i potupnú smrť, vstupuje do centra liturgického diania kríž. Kríž je v tento deň predstavený ako „nástroj spásy“, ktorému sa treba klaňať.

• Liturgia Bielej soboty

SVETLO - Svetlo ako symbol Boha pripomína, že Boh je najväčší jas. Je tvorca všetkého svetla, odieva sa do svetla a ako svetlo sa ukazuje aj ľuďom. Celý pozemský život Krista bol rozohnaním temnoty a zapálením svetiel pravdy, viery, nádeje a lásky. Svetlo Krista symbolizuje horiaca svieca.

VODA - Najbohatšiu a najkrajšiu symboliku vody prináša do liturgie krstná voda. Kresťanským krstom je umývanie, ponorenie do vody, ktoré nás včleňuje do smrti a zmŕtvychvstania Krista.

BARÁNOK - Kresťanská teológia kultu - počnúc Jánom Krstiteľom - uznáva v Kristovi pravého „Baránka“. Apokalypsa opisuje tohto obetovaného Baránka, živého aj po obetovaní, ako stredobod nebeskej liturgie, ktorá sa Kristovou obetou sprítomňuje uprostred sveta. Ježišova obeť dosiahla to, čo by krv miliónov oviec, býkov a capov nikdy nedosiahli, „lebo je nemožné, aby krv býkov a capov odstránila hriechy.“ (Hebr 10,4) Na odčinenie urážok Boha, ktorý je predobry, nesmierny a večný, ľudstvo potrebovalo dokonalú obeť: obeť takú dobrú, nepoškvrnenú a nesmiernu, akou je Boh sám. A ňou bol Ježiš, ktorý jediný mohol „obetovaním seba zničiť hriech“. (porov. Hebr 9,26) Krista zývame pri svätej omši ako „Baránka Božieho“, pretože iba obetný baránok spĺňa Boží model nášho vykúpenia.

Patrik Taraj

Čnosť pokánia

V období veľkého pôstu nás Cirkev pozýva na cestu obnovy. Odpovedá tak na výzvu Pána Ježiša: „Robte pokánie!“ Na túto výzvu akosi súčasný človek zabudol. Aj v pôste si síce niečo odoprieme, ale to ešte neznamená, že robíme pokánie. Vedie nás k tomu len štíhla línia, zdravie a chýba nám náboženský rozmer. Preto je dôležité uvedomiť si túto Ježišovu výzvu robiť pokánie. Ona je stále platná. Aby sme pochopili rozmer čnosti pokánia, pozrime sa na to, čo je jej podstatou a ako ju možno praktizovať v našom živote.

Najskôr sa pozrime na Starý zákon. Na začiatku dejín ľudstva boli Adam a Eva pozvaní prežívať spoločnosť s Bohom. Toto spoločnosť sa ale hriechom neposlušnosti rozbilo, pretože hriech je vo svojej podstate nevernosťou voči Bohu. Odklonili sa od Boha a túto skúsenosť nesú ľudské dejiny až do dnešných dní. V mnohých príbehoch Starého zákona nájdeme pokánie, ktoré sa chápa ako návrat k Bohu. Bolo to v čase, keď nepriatelia napadli národ, alebo prišlo sucho, keď nastal hlad či mor. Bol to čas, keď kňazi zvolávali zhromaždenie ľudu od detí až po starcov. Pritom sa postili, obliekali si smútočný odev, dobovými úkonmi vyjadrovali pokánie. Celé zhromaždenie malo medzi chrámovou predsieňou a oltárom spustiť plač a lamentácie. Náreky niesli vyznanie hriechov a prosby o Božie odpustenie. Tieto úkony pokánia sa udomácnili v Izraelskom národe a konali sa aspoň štyrikrát do roka. Keď sa starozákonný ľud čoraz viac približoval k vrcholnému bodu svojich dejín - k príchodu Spasiteľa, tým viac zaznievali výzvy na pokánie. Posledný prorok Ján Krstiteľ stojaci na prahu Nového zákona, prichádza s priamou výzvou: „Obráťte sa, lebo sa priblížilo Božie kráľovstvo“ (Mt3,2).

V Novom zákone prichádza Ježiš Kristus ako muž a ohlasovateľ pokánia. Pán Ježiš dostal výchovu k pokániu, svojimi skutkami teda vystupuje ako muž pokánia: prijal

od Jána Krstiteľa krst, ktorý bol znakom pokánia, zaradil sa medzi hriešnikov, uponížil sa, aby zobral na seba naše hriechy. Odchádza na púšť a tu robí skutok pokánia - postí sa. Pán Ježiš prichádza volať hriešnikov, aby sa obrátili a zmenili svoj doterajší život. Do tohto úkonu vstupuje Boh a človek. Ako prvý prichádza Boh a dáva človeku podnet a milosť, ako to vyjadruje podobenstvo o stratenej ovečke. Človek do pokánia vkladá svoju spoluprácu s Božou milosťou. Túto spoluprácu máme vykreslenú v podobenstve o márnotratom synovi.

Podstatou čnosti pokánia je odmietanie hriechu, snaha robiť dobro a pripodobňovať sa Kristovi. Pokánie ako čnosť má dve stránky - kladnú a zápornú. Záporná stránka pokánia smeruje do minulosti a predpokladá priznanie si omylu. To vedie k tomu, že si človek uvedomuje svoj hriešny stav a môže prísť s dôverou k Ježišovi, aby mu odpustil hriechy. Kladná stránka tejto čnosti je zameraná na budúcnosť. Otvára každému kajúcnikovi cestu k novému životu. Pán Ježišu kladie väčší dôraz na obrátenie srdca ako na vonkajšie znaky. Iste by sme teraz potrebovali odpoveď na otázku: Aký zmysel má pokánie v mojom živote?

Svätý Tomáš Akvinský nám dáva odpoveď, keď hovorí o troch účinkoch: 1. premáhanie telesných žiadostivostí, 2. povznesenie mysle k rozjímaniu o vznešených veciach a 3. zadosťučinenie za hriechy. V prvom účinku ide o podrobenie tela a jeho žiadostivosti pod nadvládu ducha. Pri druhom účinku ide o radosť z návratu k Bohu, hoci je samo kajúce úsilie často neradosť. Tretí účinok nám neustále pripomína vedomie hriešnosti, ktorá sa v dnešnej spoločnosti vytráca. Pokánie nás teda vedie k sebazpoznaniu a k uznaniu vlastnej hriešnosti.

Ako robiť pokánie? Na užitočné praktizovanie pokánia musíme splniť dve podmienky: skutok pokánia musí byť mravne dobrý - v súlade s prikázaniami, a vykonaný

s dobrým úmyslom. Dobrý úmysel vylučuje ľudské ohľady, pretože skutok pokánia má vychádzať zo živej viery, z túžby premôcť hriech, z úprimnosti a pokory. Na pestovanie čnosti pokánia nám Sväté písmo a skúsenosť Cirkvi ponúkajú mnoho osvedčených prostriedkov. Medzi tieto prostriedky patria: počúvanie Božieho Slova, častá účasť na bohoslužbách, úprimná modlitba, dobročinná láska a konanie skutkov milosrdenstva, ako nám to potvrdzuje apoštol svätý Peter vo svojom prvom liste: „Lebo láska zakrýva množstvo hriechov.“

K veľkým pomocníkom čnosti pokánia patrí pôst a sebazaprenie ako aj pravidelné spytovanie svedomia a s ním spojená ľútosť nad hriechmi. Cieľom čnosti pokánia je urobiť zadosť za naše hriechy, ale možno konať aj zástupné pokánie. Aby sme mohli aj túto čnosť dobre pochopiť, je dobré vnímať túto čnosť pokánia ako súčasť sviatosti pokánia. Táto čnosť ju nenahrádza. Sú to dve skutočnosti, ktoré medzi sebou úzko súvisia, ale nemožno si ich zamieňať. V skutočnosti nemožno konať sviatostné pokánie bez čnosti pokánia. Lebo pri prijímaní sviatosti pokánia sa vyžaduje ochota a vôľa napraviť svoj život. Preto aj ľútosť, ktorou ľutujeme svoje hriechy, obsahuje slová sľubujem sa polepiť a hriechu sa chrániť. Sviatosť pokánia nás zaväzuje, aby sme po jej prijatí konali pokánie. Nemožno žiť tak ako predtým. Sviatosť pokánia oživuje a posilňuje čnosť pokánia.

Výzva, ktorá zaznela na začiatku pôstneho obdobia, nech v nás neostane bez odozvy. Vyprosme si odvahu, aby sme z lásky k Bohu vykročili na cestu obnovy, aby Kristovo zmŕtvychvstanie bolo aj naším povstaním k lepšiemu životu a k prehĺbeniu vzťahu s Bohom. Aby sme nepremárnili šancu, ktorú pre nás pripravil vo svojej добрote Boh. Lebo teraz je milostivý čas, teraz je deň spásy.

Alexander Liška, kaplán

Umenie starnúť (v.)

Umenie zriekať sa pociťujeme niekedy veľmi bolestne. Vrcholom zriekania je smrť. Tá nás oberie o všetko. Preto by sme si mali už vopred precvičiť toto zriekanie, aby sme lepšie vkĺzli do Božích rúk. Toho, čoho sa v starobe musíme vedieť zriecť, je viac. Možno povedať, že prvým zriekaním sa je zrieknutie sa majetku. Starí ľudia sa často držia svojho majetku, lebo im dáva pocit, že ešte žijú. Kto v majetku vidí svoj život, jeho život sa stáva studeným. Kto v starobe vie upustiť od svojho vlastníctva, kto ho podaruje chudobným alebo poručí svojim deťom, vnútorne sa oslobodí a spozná opäť niečo krásne a podstatné zo svojho ľudského bytia. Človek práve tým, že sa zrieka svojho majetku, otvára sa pre druhých, nadväzuje nové vzťahy. Kto sa obklopuje svojím majetkom, stáva sa osamelejším.

Druhé v poradí zriekania sa stojí zdravie. Treba povedať, že starať sa o svoje zdravie je plnením Božieho prikázania. Ale snaha udržať si ho, dokiaľ sa dá, nie je celkom správnou cestou.

Mnohí sa na svoje zdravie pozerajú ako na svoje vlastníctvo. Ide to niekedy až tak ďaleko, že si chorobne strážime svoje zdravie. Výsledkom čoho je hypochondria, teda začiatok chorobného strachu z ochorenia. Takýto človek, ktorý sa točí len okolo svojho zdravia, sa už nedokáže tešiť zo života. Nemôže si vychutnať dobré jedlo, lebo sa bojí, že mu uškodí. A toto je cesta, ktorá nevedie k radosti, ale k strachu. Mnoho ľudí dnes vníma zdravie ako najväčšie dobro až do takej miery, že sa stáva náhradou náboženstva. Ak tejto náhrade verí, po čase dokáže človeka rozdrviti. Je veľmi dôležité uvedomiť si, že nech sa akokoľvek snažím robiť pre svoje zdravie to dobré, príde čas, keď zostanem, zoslabnem a ochoriem. Ak sa chceme vyvarovať prílišnému sklamaniu, položme si otázku: Kto vlastne som? Závisím iba od svojho zdravia? Alebo v čom je moja najhlbšia hodnota? To by nás malo viesť k tomu, aby Boh bol mojím vlastným obsahom a posledným cieľom môjho života. Tak nás bude naplňovať pokoj a radosť na ceste do domu Nebeského Otca.

Medzi najbolestnejšie zriekanie sa môžeme zaradiť zriekanie sa vzťahov. Ľudia, ktorí nám boli blízki, odchádzajú do večnosti a zanechávajú nás osamelých. Áno, strata milovaného človeka, s ktorým sme prežili celé roky, je bolestná. A staroba si od nás vyžaduje, aby sme vedeli žiť sami zo seba. Keď ma trápi myšlienka, že môj životný partner môže zomrieť skôr ako ja, sme postavení pred otázku: Kto vlastne som a ako beriem svoj život? Možno prideme na to, že sme ešte nikdy nežili vlastný život, ale že sme sa křčovito pridržiavali svojich partnerov a v nich sme nachádzali našu identitu. To znamená: istým spôsobom sme sa podriaďovali partnerovi, plnili

sme jeho želania. Tu sa nachádza cesta k tomu, aby sme sa vyrovnali so smrťou milovanej osoby, a tak objavovali svoj vlastný život. Niektorí sa nedokážu vyrovnat' s odchodom milovaného človeka a ani po smrti sa ho nedokážu zrieknuť. Toto zrieknutie najviac bolí a človek musí prejsť cestou dlhého obdobia smútku. Aj tu číhajú rôzne nebezpečenstvá. Jedným z nich je kult mŕtveho - nechajú všetko po starom, akoby partner ešte žil. Druhým nebezpečenstvom je rýchle nájdenie si nového partnera: nie preto, aby neboli sami. K tomu ich vedie silná túžba hrať zase tú svoju starú rolu - realizovať sa cez život druhého: plniť jeho príkazy a želania, podriaďovať sa alebo riadiť niekoho. Výsledkom oboch reakcií je to, že nás nevedú ďalej. Cesta smútku, ktorou musím prejsť, aby sa môj smútok vydaril, má tieto fázy: 1. rozlúčka: potrebujem sa s partnerom rozlúčiť vnútorne, nikdy ho už nebudem môcť objat' a pobožkať, dotknúť sa ho a hovoriť s ním; 2. vzburá: nechcem sa s tým zmieriť - tento odpor musíme pripustiť spolu s bolesťou a vydržať toto obdobie, a tak prejsť k 3. fáze: pokoj v sebe samom a objavenie nových možností v duši. Výsledkom tohto najbolestnejšieho zriekania je potom nový vzťah k zomrelému. Nebudem na ňom lipnúť, ale stane sa pre mňa vnútorným sprievodcom, ktorý mi ukáže všetky schopnosti a nadania, ktoré sú vo mne skryté a chceli by sa prejaviť.

Takáto cesta zriekania sa, aj keď bolestná, vedie ku skutočne pokojnému prežívaniu staroby. Na tejto ceste nie sme opustení, pretože nad všetkým bdie Ten, kto nás nesmierne miluje a vždy pomôže.

*Podľa knihy: Umenie starnúť
spracoval Alexander Liška.*

SKUTOČNÉ CELEBRITY

Svätá Helena

Sv. Helena, celým menom Flavia Júlia Helena, sa narodila okolo roku 255, a to pravdepodobne v maloázijskej Bitýnii (terajšie severozápadné Turecko) v meste Drepanum, ktoré neskôr Konštantín premenoval podľa svojej matky na Helenopolis. Táto vzácna žena nepochádzala ani z cisárskeho ani šľachtického rodu. Pochádzala z nižších vrstiev a bola slúžkou a krčmárkou v hostinci v Drepane v Bitýnii.

Tam si ju všimol Konstancius Chlorus, urodzený Ilýrčan. Pôvab a krása mladej ženy dôstojníka tak očarili, že zabudol na stavovský rozdiel a vzal si Helenu za svoju zákonitú manželku. Napriek svojmu vysokému postaveniu, ktoré vydajom získala, zostala Helena veľmi skromná. Narodil sa jej syn Konštantín, ktorý neskôr vstúpil do svetových dejín ako cisár Konštantín. Boli to pre Helenu šťastné časy. No Helenino šťastie netrvalo dlho. Cisár Maximián Hercules ponúkol Konstanciovi najvyššie úrady v Rímskej ríši, a aby si ho lepšie pripútal, dal mu za ženu svoju nevlastnú dcéru Teodoru. Konstancius prijal cisárovi ponuky a Helenu prepustil. Helena sa musela vzdialiť z cisárskeho dvora a žila v ústraní.

Aj keď sa k Helene jej manžel zachoval nespravodlivo, predsa nebol zlý človek. Keď cisári Dioklecián a Maximián rozpútali krvavé prenasledovanie, ktorému padlo za obeť nespočetné množstvo kresťanov, na území západnej Európy, kde vládol Konstancius Chlorus, kresťania okrem niekoľkých zrúcaných kostolov neutrpeli takmer žiadnu škodu. Po smrti Konstancia v roku 306 legionári bez váhania vyhlásili

jeho syna Konštantína za nového cisára, pretože sa uňho prejavovali veľké vojenské a vladárske schopnosti. Takto sa mu otvorila cesta k vláde nad celou Rímskou ríšou. Jednou z jeho pekných vlastností bola láska k matke. Len čo to bolo možné, vzal svoju matku k sebe na dvor, udelil jej titul „Augusta“ (cisárovná) a nechal vyraziť mince s jej portrétom.

Helena, ktorá v čase svojho života v ústraní videla, s akou radosťou išli na smrť kresťanskí mučeníci, sama našla Krista. Ako 64-ročná sa dala pokrstiť. Medzitým Konštantín v bitke pri Milvijskom moste pod znamením Kristovho svätého Kríža zvíťazil nad pohanom Maxentiom a udelil kresťanstvu slobodu vyznávať svoje náboženstvo. Od tejto chvíle žila cisárovná Helena pre svoju kresťanskú vieru, starala sa o chudobných a slúžila Kristovi plná horlivosti a odovzdanosti. Jej zásluhou boli postavené mnohé kostoly v Ríme a vo Svätej Zemi. V Ríme sa zaslúžila o postavenie Kostola sv. Kríža a v Carihrade chrámu zasväteného apoštolom. V roku 326 sa vydala na púť do Svätej Zeme. Na tejto púti podľa tradície objavila pozostatky kríža

a nástrojov Kristovho umučenia na Golgote, kde zomrel Ježiš Kristus. V Jeruzaleme dala postaviť na Olivovej hore Baziliku nanebovstúpenia a v Betleheme Baziliku narodenia Pána. Krátko po púti do Svätej Zeme sv. Helena zomrela, niekedy medzi rokmi 328 - 330. Smútila za ňou celá ríša i Cirkev. Pochovali ju v Ríme pri Via Labicana v peknom mauzóleu. Neskôr jej pozostatky preniesli do Carihradu do mauzólea. Sarkofág z jej hrobu sa uchováva vo vatikánskych múzeách.

Meno sv. Heleny je v Cirkvi nezmazateľne spojené s uctievaním Svätého Kríža.

Sv. Helena býva zobrazovaná s cisárskou korunou, držiaca kríž a klinec. Cirkev si jej pamiatku pripomína 18. augusta.

M.K.

Rok Sedembolestnej Panny Márie

Sviatok Sedembolestnej Panny Márie si Slovensko a Katolícka cirkev pripomínajú 15. septembra.

Sedembolestnú Pannu Máriu si uctievali Slováci ako národnú patrónku už od 15. storočia. Číslo sedem má symbolický význam a v biblickom zmysle slova znamená plnosť. Tradícia hovorí o siedmych bolestiach, ktoré Panna Mária vo svojom živote prežila. Prvou je proctvo Simeona v chráme, keď jej oznamuje, že jej „dušu prenikne meč bolesti“. Druhou bolesťou je útek do Egypta pred kráľom Herodesom, ktorý chcel zabiť malého Ježiša, tretou je strata dvanásťročného Ježiša v chráme. Štvrtou bolesťou je

stretnutie s Ježišom na krížovej ceste, piatou je ukrižovanie a smrť Ježiša. Šiestou bolesťou je jeho snímanie z kríža a poslednou, siedmou bolesťou je Ježišov pohreb.

Prvá zmienka o sviatku Sedembolestnej Panny Márie pochádza z roku 1412. Pre celú Cirkev bol ustanovený pápežom Benediktom XIII. v roku 1727, ktorý povolil, aby sa Sedembolestná Panna Mária uctievala ako patrónka Slovenska. Jej národnou svätynou sa stal šaštínsky chrám, ktorý je opradený mnohými zázrakmi, ktoré sa stali na Máriin príhovor.

Dejiny chrámu siahajú až do roku 1564. O 400 rokov neskôr, v roku 1964 bol tento chrám vyhlásený pápežom Pavlom VI. za baziliku minor. Ten istý pápež v roku 1966 riadne ustanovil a vyhlásil Sedembolestnú Pannu Máriu za hlavnú patrónku Slovenska. Sochu Sedembolestnej Panny Márie 1. júla 1995 korunoval pápež Ján Pavol II.

„Sedembolestná Panna Mária, Tebe slovenská spieva krajina“, hlása nápis v strede chrámového priečelia. Je to vyznanie úcty a

lásky Panne Márii. Kto tam príde, celý sa jej zasväčuje, stáva sa jej obdivovateľom, dôverníkom, jej dieťaťom. Ľudia tam často prichádzajú so všetkými svojimi trápeniami, starosťami, aby tam nabrali silu z nevyčerpatelnej Božej milosti.

Slovensko má Kráľovnú, ktorá ho chráni celé stáročia. Aj dnes ju chceme častejšie a vrúcnejšie prosiť, aby nám pomáhala a viedla nás k záchrane a večnej spáse aj naďalej, ako už toľkokrát v dejinách nášho národa. Tešme sa z toho, buďme na to hrdí, buďme jej verní a vďační.

Biskupi Slovenska vyhlásili rok 2014 za rok Sedembolestnej Panny Márie. Základným cieľom roka je primknúť sa bližšie k Ježišovi s Pannou Máriou a podľa jej vzoru.

Vstúpme teda do neho s odhodlaním, radosťou a vierou, že zasvätenie Slovenska Jej osobne bude bránou nádeje pre obnovu evanjeliového života pre celú Európu.

Sedembolestná Panna Mária, patrónka Slovenska, oroduj za nás!
(emem)

Ruženec – modlitba ľudí čistého srdca

S modlitbou je to ako s láskou, na začiatku je množstvo slov, počiatkové obdobie je plné diskusií. Potom nastáva utíšenie a na dorozumenie postačujú jednoslabičné slová. Keď nastanú problémy, stačí gesto, pohľad, maličkosť: stačí sa navzájom milovať.

Nastáva teda čas, keď je slovo

prebytočné a meditácia sa stáva ťaživou, takmer nemožnou.

Je to čas prostej modlitby, čas, keď sa duša dorozumieva s Bohom prostým pohľadom plným lásky, i keď ho často sprevádza duševná vyprahnutosť a utrpenie.

V tomto období prekvitá takzvaná litániová modlitba, čiže nekonečné opakovanie istých

výrazov, neoplývajúcich slovami, ale zato bohato oplývajúcich obsahom.

Zdravas, Mária... Zdravas, Mária... Ježišu, milujem ťa... Pane, zmiluj sa nado mnou...

A je zvláštne, že pri tejto monotónnej, prostej modlitbe sa v duši rozlieva pokoj, akoby sa chúlila do náručia svojho Boha.

Je to čas, kedy sa človek uchýľuje k ružencu ako k jednej z najvznešenejších a najinšpirujúcejších modlitieb.

V Európe som bol často svedkom alebo aj priamym účastníkom vášnivých diskusií, v ktorých sa ruženec bránil aj hanil. No nikdy ma neuspokojili naplno. Nebol som schopný bezo zvyšku pochopiť tento spôsob modlitby.

„Je to premyslená modlitba,“ vraveli daktori. Dobré! Potom majú teda pravdu tí mladí ľudia, ktorí sa ponosujú, že zbytočné opakovanie desiatich Zdravasov ich ruší v meditácii. Oznáme mi tajomstvo a nechajte ma premýšľať.

„Nie, je to modlitba chvály,“ vraveli iní, človek sa má vraj sústrediť na to, čo odrieka, slovo za slovom.

To je však nemožné! Kto je schopný odriekať 50 Zdravasov, navyše rozptýlený piatimi zjavenými tajomstvami, a nestraťiť pritom nič?

Musím sa priznať, že sa mi ani

raz v živote, nech som sa občas akokoľvek usiloval, nepodarilo odmodliť jediný ruženec, aby sa mi nerozptýlila pozornosť. Takže ako?

Takže tak: až na púšti som pochopil, že tí, ktorí debatujú o ruženci, ako som kedysi debatoval aj ja, ešte nestihli pochopiť ducha tejto modlitby.

Ruženec patrí k tomu druhu modlitby, ktorá o čosi predchádza alebo priamo sprevádza rozjímavú modlitbu Ducha. Či už meditujete, alebo nie, či sa rozptyľujete, alebo nerozptyľujete, ak naozaj do hĺbky milujete ruženec a nemôžete sa ani deň zaobiť a neodriekať ho, značí to, že ste ľudia modlitby.

Ruženec je ako ozvena vlny dorážajúcej na breh, na Boží breh: „Zdravas, Mária... Zdravas, Mária... Zdravas, Mária...“

Je ako ruka matky vo vašej detskej kolíske, je ako znamenie, že sme sa zriekli namáhavých úvah o modlitbe, aby sme definitívne uznali svoju malosť a slabosť.

Ruženec je cieľ, nie východiskový bod. Bernadetta sa veľmi rýchlo dostala do cieľa, pretože jej bolo súdené uvidieť Matku Božiu na tejto zemi: bežne je to však modlitba duchovnej zrelosti. Ak mladý človek neoblubuje ruženec, ak tvrdí, že sa pri ňom nudí, nenaliehajte. Je preňho lepšie, ak si prečíta nejaký text z Písma alebo sa pomodlí dajakú náročnejšiu modlitbu.

No ak niekde na vidieku stretnete dieťa alebo pokojného starca či prostú ženu a tí vám povedia, že sa radi modlia ruženec, hoci by nevedeli povedať prečo, radujte sa a tešte sa, pretože v ich srdciach sa modlí Duch Svätý. Ruženec je nezrozumiteľný pre človeka so „zdravým rozumom“, tak ako je nepochopiteľné tisíc raz do dňa opakovať vyznanie lásky neviditeľnému Bohu, je to však modlitba bezo zvyšku pochopiteľná pre ľudí čistého srdca, pre tých, čo žijú v duchu blahoslavenstiev.

Carlo Carretto - Listy z púšte

O úcte k sv. Jozefovi

foto Monika Macuráková

Marec je zasvätený úcte sv. Jozefa. Pápež Pius IX. dňa 8.12.1870 vyhlásil sv. Jozefa za patróna sv. Cirkvi katolíckej a jeho nástupca, Lev XIII., osobitne odporúčal veriacim túto úctu.

Úcta k sv. Jozefovi v sebe zahrňuje:

1. dôveru, lebo jeho príhovor je u Boha mocný,
2. lásku, lebo pre jeho dobrotivosť je hodný lásky,
3. nasledovanie, lebo vrodená láska nás vedie k nasledovaniu tých, ktorých milujeme.

Nepozeraťme teda na sv. Jozefa len s posvätnou úctou, ale učme sa od neho čnostiam živej viery, poslušnosti a tichosti, v akej prežil celý pozemský život. Na to, aby mohol splniť vznešené poslanie nepotreboval veľké

slová, ale čisté ruky a milujúce srdce. Čím menej hovoril, tým hlasnejšie hovoril cez neho a hovorí až po dnešný deň Boh. Najlepšie si ho uctíme, ak sa od neho budeme učiť plniť Božiu vôľu v konkrétnostiach svojho života.

Aby som si Pána naklonila a aby vyslyšal moje prosby, vyvolila som si slávneho svätého Jozefa za orodovníka a ochranu. Vrelo som sa mu odporúčala a prosila o jeho pomoc. Tento dobrý otec mojej duše, tento môj milovaný ochranca sa poponáhlal, aby ma vytrhol z telesných útrap, oslobodil ma z oveľa horších nebezpečenstiev iného druhu, čo ohrozovali moju česť a večnú spásu.

Sv. Terézia z Avily

Šiluva - mariánske pútnické miesto v Litve

Máj je mesiacom úcty k Panne Márii. V tomto mesiaci sa my katolíci viac obraciame s prosbami k Matke Spasiteľa.

Boh nám posielal Pannu Máriu aj prostredníctvom jej zjavení vo svete ako sprievodkyňu na ceste a pomoc pri oslobodzovaní sa od všetkých foriem zla, ktoré oddelujú ľudí od Boha. Mária v časoch veľkej núdze v dejinách Cirkvi vždy vstupovala na scénu.

V Európe máme viaceré pútnické miesta, kde sa zjavila Panna Mária a ktoré uznala ako pravé aj Katolícka cirkev, napríklad Lurdy, Fatima či La Salette. Ale o pútnickom mieste v mestečku Šiluva v Litve vie asi málokto. Minulý rok som mala možnosť navštíviť toto milostivé miesto, ktoré sa mi zapísalo do srdca, a preto by som vám ho rada priblížila.

Šiluva je dnes malým mestečkom v Litve. Malým, ale veľmi významným práve udalosťami, ktoré sa tam stali.

V roku 1457 dal diplomat Petras Gedgaudus postaviť v Šiluve katolícky kostol. Z jednej zo svojich ciest do Ríma priniesol pre kostol obraz Matky Božej s Ježiškom na rukách. Tento obraz tam bol odvtedy veľmi uctievaný.

V roku 1532 sa Šiluva na nátlak miestneho šľachtica Zabiela musela stať kalvínskou. Keď videl miestny katolícky farár Jonas Holubka, čo sa deje, ukryl obraz Matky Božej, liturgické predmety a dôležité dokumenty Katolíckej cirkvi v Šiluve do železnej truhlice, ktorú zakopal pod blízky skaliskom. Nikto okrem tohto kňaza o zakopanej truhlici nevedel. Kňaz Holubka bol z dediny Šiluva vyhnaný. Roky ubiehali, Šiluva sa stala kalvínskou a o 80 rokov neskôr zomrel posledný katolík v Šiluve.

V tomto teraz už úplne kalvínskom prostredí sa stal zázrak. V istý letný deň roku 1608 sa tu Božia Matka zjavila pastierikom, ktorí pásli ovce za dedinou Šiluva pri skalisku, kde farár Holubka pred 86 rokmi ukryl obraz Matky Božej, aby ho zachránil pred kalvínmi.

Kalvínsky katechéta Mikalojus Fiera a kalvínsky učiteľ Saliamonas Grocijus zakázali deťom o zjavení hovoriť. No oni rozprávali svojim rodičom a susedom o zjavení plačúcej Matky Božej. Obyvatelia sa zhromaždili pri skalisku, kde sa Božia Matka zjavila.

Keď sa objavil miestny pastor, aby prekázal „katolícke úklady“, sám sa stal svedkom zjavenia Božej Matky, ktorá sa zjavila presne tak, ako to opísali deti.

Obyvatelia Šiluvy a okolia sa tak opäť obrátili na katolícku vieru. Toto obrátenie bolo také veľké, že už desať rokov od zjavenia, na sviatok narodenia Panny Márie, prijalo viac ako 11 000 ľudí sväté prijímanie na mieste zjavenia.

Nikto však nevedel o ukrytí obrazu Matky Božej, liturgických predmetov a listín. A opäť sa tu udialo niečo zvláštne: 100-ročný slepec mal zvláštne videnie, po ktorom opísal miesto, na ktorom treba kopať. Na tom mieste našli pod skaliskom zakopanú železnú truhlicu a v nej spomínané ukryté veci. To bol ďalší dôkaz o tom, že zjavenia Panny Márie boli pravé. Vykopaný obraz Matky Božej s malým Ježišom začal požívať veľkú úctu a čoskoro na to nasledovali prvé zázračné uzdravenia.

Veriaci si potom pre milostivý obraz postavili kostol, ktorý bol viackrát prebudovaný a rozšírený. Dňa 17. augusta 1775 boli zjavenia Panny Márie v Šiluve dekrétom pápeža Pia VI. uznané za pravé. V roku 1903 nad skalou, kde boli ukryté predmety,

vyrástla nádherná kaplnka. V roku 1993 toto pútnické miesto navštívil aj Ján Pavol II. Na pamiatku tejto návštevy vzniklo pri kostole Panny Márie pútnické centrum, ktoré nesie jeho meno. Tieto miesta ročne navštívi niekoľko sto tisíc pútnikov.

V roku 2008 si Šiluva pripomenula 400 rokov od zjavenia Matky Božej. Na toto výročie prišlo do Šiluvy viac ako milión pútnikov. Vyvrcholením slávnosti bola pontifikálna svätá omša 14. septembra, na ktorú pápež Benedikt XVI. vyslal svojho osobného legáta, kolínskeho arcibiskupa kardinála Joachima Meisnera. V dekrété pápeža ako aj v homílii kardinála sa zdôraznil význam, ktorý Katolícka cirkev pripisuje udalostiam v Šiluve. Cirkev týmto aktom pozornosti

prejavila litovskému národu ocenenie z najvyššieho miesta a vyjadrila svoje nádeje, ktoré vkladá do jeho svedectva viery v zjednotenej Európe.

Zaujímavé je, že v Šiluve ide o najstaršie zjavenie Matky Božej v Európe, ktoré cirkev oficiálne uznala za pravé. Ďalšou zaujímavosťou je to, že sa Matka Božia zjavila ľuďom iného kresťanského vyznania než katolíckeho.

Aj keď Litva prešla veľkou ateizáciou v období sovietskej Litvy, Litovci si predsa uchovali vieru. Až 79% Litovcov sa dnes hlási ku Katolíckej cirkvi a Litva patrí ku najkatolíckejším krajinám Európy.

text a foto Monika Macuráková

Kde ste boli tak dlho?

V jednu septembrovú nedeľu sme mali možnosť vypočuť si svedectvo kňaza, ktorý porozprával nasledujúcu udalosť: Ako kaplán som pravidelne navštevoval chorých v nemocnici. Raz, keď som sa už chystal odísť z oddelenia, prišla istá osoba a povedala mi: „Prosím Vás, pán kaplán, je tu ešte jeden človek vo veľmi vážnom zdravotnom stave, dni už má spočítané a stále kričí...“ Išiel som. Vstúpil som do izby, kde bol spomenutý muž. Aj teraz kričal: „Tento život je peklo!“ Mal veľké bolesti. Pani doktorka k nemu pristúpila a povedala: „Tento kňaz vám môže peklo zmeniť na nebo vo svätej spovedi.“ Muža tieto slová hlboko zasiahli. „Dlho sa úprimne spovedal a po svätej spovedi ma objal“, pokračoval kňaz. Už som nemal Hostiu na sväté prijímanie, preto som povedal, že odídem,

ale rýchlo sa vrátim, aby som mu mohol podať Božie Telo. Ponáhľal som sa. Keď som prišiel, tento muž ma už vo dverách hlasno vítal slovami: „Kde ste boli tak dlho? Kde ste boli, že ma tolké roky oberali o najcennejšiu lásku?“ Tento muž zakúsil lásku Boha skrze službu kňaza vo svätej spovedi. Pochopil, ako veľmi bol ochudobnený, okradnutý o ten najväčší dar, ktorý môže človek dostať. Láska, ktorú mu Boh ponúkol, sa silno dotkla jeho srdca. Už nepotreboval vysvetľovanie, zdôvodňovanie...

LÁSKA sa rozliala v jeho duši a on si uvedomil, že bol roky ukrátený o najnádhernejšiu skúsenosť dotyku Boha. On neprijal dlhé roky lásku, ktorú mu Boh Otec ponúkal! Živé svedectvo kňaza a otázka muža mnou zatriasli. „Kde ste boli?“ Či tento výkrik nepatrí aj mne?

Kolko chorých môže vzniesť túto oprávnenú výčitku? Kolko zomierajúci nenašli nikoho, kto by im priniesol LÁSKU BOHA!

Kolko blízki či susedia odišli do večnosti opustení len preto, že sme nemali odvahu hovoriť o Bohu, ktorý nás čaká a nekonečne miluje?! O Ježišovi, ktorý prešiel bránou smrti a môže nás touto bránou previesť k otcovi. Akú výhovorku si nájdem na ospravedlnenie? Ježiš svoju lásku ponúka, ale potrebuje nás, aby sme ju zanesli tým, ktorí ju najviac potrebujú. Kňazi potrebujú službu nás laikov, aby sme pripravili cestu Ježišovi. Oni s radosťou idú a slúžia. Aj my sa nechajme nakaziť Božou láskou a rozdávajme ju v službe bližným - zvlášť chorým a opusteným! Pán nás čaká.

Elena Dolinková

Modlitba za rodinu

Pane, Ty si otcom každej rodiny na Zemi, Ty si otcom všetkých ľudí.

Daj, skrze Tvojho Syna, Ježiša Krista, ktorý sa pre nás stal človekom a skrze Duchu Svätého, ktorý je poslom Tvojej lásky k nám, aby sa každá rodina na Zemi stala pre každú ďalšiu generáciu svätynou lásky a života, lebo len

Ty si opravdivá Láska a Život.

Daj, aby Tvoja milosť sprevádzala myšlienky, slová a skutky každého manžela a manželky pre dobro ich rodiny a rodín na celom svete. Daj, aby sa láska, posilnená milosťou sviatosti manželstva, ukázala silnejšou než všetky slabosti a skúšky, ktorými

rodiny niekedy musia prejsť.

Na príhovor Svätej rodiny daj, aby svetová misia našej matky Cirkvi v rodine a prostredníctvom rodiny priniesla svoje ovocie.

Skrze nášho Pána Ježiša Krista, ktorý je Cesta, Pravda a Život po všetky veky vekov. Amen

(Ján Pavol II.)

Spomienky na detstvo

4. časť

Ako veľa zamagurských rodín sme mali aj svine. Malé prasiatka boli veru veľmi milé, zvyčajne sa ich narodila celá kopa, ale keď im otec po niekoľkých dňoch kliešťami skracoval ich prasacie zuby, aby pri cicaní mlieka nehrýzli ich mamu, nevedela som, na čej strane mám byť. Bolo mi ľúto i prasiatok i veľkej prasacej mamy. Už keď som si na prasiatka zvykla a každému som dala nejaké meno, otec rozhodol, že ich ide predat'. Zobral na voz staršieho brata i prasiatka a išli do susednej dediny. Väčšinou sa vrátili bez prasiat, znamenalo to, že sa im ich podarilo predat'. Ale keď na voze zostala nejaká sirôtka, potajme som sa tešila, že bude dlhšie v chlieviku.

Raz som sa chcela pri predaji prasiatok zúčastniť aj ja. No nie tak na sto percent, aj keď to tak vyzeralo. Otec nachystal voz a zapriahol koňa. Spolu so starším bratom vynášali prasiatka z chlieva a dávali ich na voz. Ja som pozorovala, ako im to ide, ale akosi im to pridlo trvalo.

Prasiatka asi vycítili, že ich chcú odlúčiť od ich mamy, tak behali po chlieviku ako divé a otec s bratom za nimi. Ja som z dlhej chvíle vyšla na voz, sadla si na dosku, kde sedával otec s bratom. Sedela som a čakala, kedy už budú na tom voze všetky prasiatka. Len som sa chcela s nimi rozlúčiť, nič viac! Náš koník bol veľmi pokojný, ale len do chvíle, kým neuvidel bič. A ja, keďže mi už bolo na tom voze príliš dlho, som zobrala bič do rúk a len tak „cvične“ som s ním zamávala. Koník nevedel o mojich zámeroch, že sa s bičom len hrám, zobral to ako signál, že má vyraziť na cestu, čo aj urobil a veľmi rezkým tempom! Ja som sa v tej chvíli z tej dosky prekoprcla dozadu k už naloženým prasiatkam, a dve či tri prasiatka, ktoré boli na konci voza, zase vypadli z voza

na zem, keďže tam ešte nebola zadná doska, ktorá ich mala držať. Takže na voze som bola medzi časťou prasiatok ja, niektoré boli na zemi a ostatné v rukách otca a brata, ktorí s prekvapením a s hrôzou pozerali, čo sa deje.

Koník vyrazil z dvora na cestu a keďže nemal žiadneho pohoniča, rozhodol sa ísť hore dedinou. Nevieť akoby to bolo dopadlo, keby si sused nebol všimol, že z nášho dvora vyrazil kôň s vozom a bez gazdu. S pomocou ďalších chlapov sa mu podarilo ten čudný povoz zastaviť. Len sa náramne čudovali, čo na tom voze schúlená medzi prasiatkami robím ja.

Ale kým sa našim podarilo prasiatka predat', bolo sa treba o nich starať. Jedného dňa im otec chcel vyčistiť chliev, a keďže sa to za ich prítomnosti v chlieviku nedalo, vyviedol ich na dvor a ja som mala za úlohu dávať na ne pozor. Moja úloha bola hlavne v tom, aby sa nedostali cez vráta na cestu. Vráta na cestu boli dobre zatvorené, čo sa o vrátach na „ogrod“, čo bola záhrada za maštaľou, nedalo povedať. Na tie som pri pomyslení, že ostatné dievčatá už hrajú „škôlku“ a ja musím „vartovať prasiatka“, úplne zabudla.

Keď prasacia mama zistila, že dozor nestojí za veľa a že má cestu na záhradu voľnú, vzala svoje ratolesti rovno do najväčšej trávy. Ja som medzitým pomedzi škáry na plote pozorovala kamarátky, ako pokračujú v hre, ale len do tej chvíle, keď som počula otca zrúknut', že kde mám prasatá.

Keď som ho videla, ako stojí pred maštaľou s vidlami v ruke, (v tej chvíli som sa videla, ako visím v dvojmetrovej výške na vidlách) tak som vyletela na záhradu za prasatami, že keby mi merali rýchlosť, bol by to olympijský

rekord!

No na záhrade nikde-nikoho! Tráva bola taká vysoká, že ani prasaciu mamu, nieto ešte jej ratolesti, nebolo vidno. Len tráva sa chvíľami kývala zo strany na stranu, čo bol znak toho, že tam niekde sú. Za sebou som počula otcov krik, a v záujme záchrany svojho života som voľky-nevoľky vbehla do tej trávy, ktorá bola prerastená bohato vetvenou žihľavou. A keďže bolo leto, na sebe som mala biele tielko a modré trenky, na nohách plátenné cvičky, čo bola vtedy najnovšia móda! Viete si predstaviť, z jednej strany vidly a z druhej žihľava! Spustila som taký rev, že ma bolo počuť až na tretom susedovom dvore. Musela som sa rozhodnúť, ktoré nebezpečenstvo je menšie, nebolo totiž úniku: predomnou žihľava, za mnou otec s vidlami. Opatrne som sa obzrela, ako je na tom otec a s úľavou som zistila, že stojí už bez vidiel, ruky má vbok a rehoce sa, ako ja v tej žihľave revem a škrabem sa po celom tele.

Otcovi sa nakoniec podarilo pozháňať celú prasaciu rodinku a dať ju do chlieva, ale ja som si veru tú príhodu dobre zapamätala a žihľavu som od tej doby širokým oblúkom obchádzala.

Touto príhodou končím svoje spomienky na detstvo. Príhod by bolo ešte oveľa viac, v hlave sa mi roja ako včielky, ale písať chceme aj o iných zaujímavostiach. Verím, že si deti aspoň trochu vedia predstaviť, ako sme prežívali detstvo my. A možno tí, ktorí žijú v Tatrách a pochádzajú zo Zamaguria, si pripomenuli, ako prežívali detstvo oni. Myslím, že všetci sme ho prežívali podobne. Bez technických vymožeností, v jednoduchosti a skromnosti, v lone nádhernej zamagurskej prírody.

Monika Macuráková

Deťom

Je to guľa červená,
žeravá sťa láva.
Keď sa my spať chystáme,
inde práve vstáva.

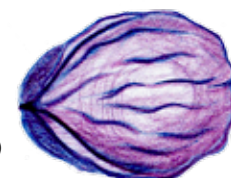
Je to páňko guľatý,
žltú farbu máva,
keď ho trocha potlačíš,
kyslú šťavu dáva.

Zelená je ako list
a má štyri nôžky,
skacká, pláva ako nik,
oblubuje mušky.

Z domčeka ho vyberieš,
aj osladiť ho môžeš,
mamka ho dá do koláča
a ty ho s chuťou zješ.

(emem)

Ilustrácia Dagmar Vaščurová

Milé stretnutie

foto Peter Dziak

Na nedeľnú svätú omšu chodievam popoludní. Aj on. Viem, že ho stretnem a teším sa. Chodievam pravidelne. Nevynechá žiadnu nedeľu. Dokonca, keď mal zlomenú nohu, prišiel aj so sadrou. Prváčik Patrik Pataky prichádza do nášho farského kostola miništrovať až zo Spišskej Belej. Mamičke, Márii, sediacej v lavici, neujde žiadny jeho pohyb. Mamička sa usmeje, on jej úsmev opätuje a je spokojný. Na moju otázku, či miništruje rád, mu v očkách zatancuje plamienok radosti. „Áno, veľmi rád a najradšej, keď som sám.“ Začalo sa to na sviatok Božieho tela, keď ho oslovil vtedajší pán farár Štefan Mordel a spýtal sa, či nechce byť miništrantom. Vtedy bol Patrik ešte len škôlkar a túto ponuku nadšene prijal. Odvtedy sa jeho nedeľné miništrovanie stalo akousi radostnou povinnosťou v ich rodine. Cez týždeň miništruje v neďalekých Strážkach, ale tu sa mimoriadne teší. Paťkova sestra Veronika sa zasvätila práci v reholi. „My sme taká duchom Bohu odovzdaná rodina,“ hovorí mama Mária. Patrik sa usmieva. Cez malé okuliare pozerá veľkými, hnedými očkami a je šťastný. Miništroval aj na takej veľkej duchovnej slávnosti, akou bola návšteva pátra Vellu. Nevie, aké plány má s veselým Patrikom náš Pán, ale každopádne sa stal súčasťou nedeľného spoločenstva v našom kostole a neviem si už nedeľnú svätú omšu bez neho ani predstaviť. Službu miništranta si vykonáva toto „malé okaté chlapča“ veľmi svedomito.

Viera Novobilská

Plánované podujatia

7. - 8. 4. duchovná obnova pred Veľkou nocou prednášateľ ThDr. Marek Krošlák
12. 4. Vysluhovanie sviatosti zmierenia s účasťou kňazov z okolia
13. 4. 8:00 - 12:00 hod. darovanie krvi (Kvetná nedeľa)
16. 4. Sv. omša, pri ktorej bude vysluhovanie sviatosti pomazania nemocných starým a chorým
17:00 Tatranská Lomnica
17:00 Nový Smokovec
17. 4. Zelený štvrtok:
17:00 Štrbské Pleso
17:00 Nový Smokovec
17:00 Tatranská Lomnica
18. 4. Veľký piatok:
10:15 križová cesta na Peknú vyhlídku
17:00 Nový Smokovec (obrady)
17:00 Tatranská Lomnica (obrady)
Po skončení obradov poklona pri Božom hrobe
19. 4. Biela sobota:
8:00 ranné chvály Nový Smokovec, Tatranská Lomnica
Od 10:00 poklona pri Božom hrobe
Vigília Veľkonočnej nedele:
19:00 Nový Smokovec
19:00 Tatranská Lomnica
20. 4. Veľkonočná nedeľa: sv. omše ako v nedeľu
21. 4. Veľkonočný pondelok: sv. omše ako v nedeľu; o 14:00 Beh pre Ježiša
27. 4. Nedeľa Božieho milosrdenstva
17:00 sv. omša v Starom Smokovci,
po nej požehnanie altánku Jána Pavla II.
1. 6. Starý Smokovec 19:00 sv. omša, po nej chvály
20. 6-21. 6. Nočný výstup na Kôprovský štít so svätou omšou
pri východe slnka (termín sa môže zmeniť podľa počasia)

Štatistika

• Štatistiky (december - február):

Do spoločenstva Cirkvi boli krstom prijatí:

Jozef Drahoš (Tatranská Lomnica)

Katarína Kunová (Vyšné Hágy)

Adam Roman Závacký (Tatranská Lomnica)

Emília Valková (Konstanz)

• Z našich radov odišli k Pánovi:

Mária Heinrichová (Tatranská Lomnica)

Šimon Pitoňák (Tatranská Lomnica)

Terézia Hadzimová (Nový Smokovec)

Jozef Dubík (Tatranská Lomnica)

Ružena Papíková (Nový Smokovec)

Rudolf Čarný (Tatranská Lomnica)

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry. Šéfredaktor: Viera Novobilská. Zástupkyňa šéfredaktorky: Monika Macuráková. Redakčná rada: Mgr. Róbert Tokár, Mgr. Alexander Líška, Mgr. Patrik Taraj, Peter Dziač. Jazyková úprava: Mgr. Matúš Macurák. Cenzor: Mgr. Róbert Tokár. Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup; BÚ 30. 3. 2004, č. 4/2004. S povolením OU, odbor všeobecnej vnútornej správy v Poprade, reg. č.: 1/203. Adresa redakcie: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry; Nový Smokovec 113; 062 01 Starý Smokovec. e-mail: ratolesttatry@gmail.com. www.rkctatry.sk Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Náklad: 450 ks. Nepredajné. Fotografia na prednej obálke: Zuzana Bradáčová, ilustrácia na zadnej obálke Dagmar Vaščurová. Ostatné foto internet.